

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”
Mitropolia Moldovei și Bucovinei
Asociația de Filologie și Hermeneutică Biblică din România
Institutul de Filologie Română „A. Philippide”

SIMPOZIONUL NAȚIONAL
**„EXPLORĂRI ÎN TRADIȚIA BIBLICĂ
ROMÂNEASCĂ ȘI EUROPEANĂ”**
Ediția a VIII-a

PROGRAM

Iași, 24-25 mai 2018

Joi, 24 mai 2018

Orele 9.00-13.00

Deschiderea lucrărilor simpozionului
Sala „Iustin Moiescu”, Palatul Mitropolitan

9.00-10.00

Alocuțiuni

Î.P.S. dr. Teofan SAVU, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Prof. dr. Ionel MANGALAGIU, Prorector pentru programe de cercetare științifică și transfer de cunoștințe, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. Adriana ZAIȚ, Director al Departamentului de Cercetare Interdisciplinar – Domeniul Socio-Uman, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. Lucia CIFOR, Prodecan al Facultății de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Pr. prof. dr. Ion VICOVAN, Decan al Facultății de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași

Prof. dr. Eugen MUNTEANU, Coordonator al Centrului de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum” (moderator)

10.00-10.30 Pauză de cafea

10.30-12.10

Conferințe în plen

10.30-11.20 Dr. Liana LUPAȘ (American Bible Society, New York), *Edițiile biblice din America în secolele al XVI-lea – al XVIII-lea*

11.20-12.10 Acad. prof. dr. Andrei EȘANU (Academia de Științe a Moldovei), *Biblia în spațiul est-slav și în cel de interferență cu lumea românească (secolul al XV-lea – începutul secolului al XIX-lea)*

12.10-13.00

Lansări de carte

Lansarea volumelor: Eustratie Logofătul, *Pravila aleasă*, ediție îngrijită de Alin-Mihai Gherman, București, Editura Academiei Române, 2017; Petru Maior, *Prediche sau Învățăături la toate duminicile și sărbătorile anului*, ediție îngrijită de Laura Stanciu și Alin-Mihai Gherman, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2017; Alexandru Niculescu, *Creștinismul românesc. Studii istorico-filologice*, București, Editura Spandugino, 2017. Vor vorbi: Alin-Mihai GHERMAN, Eugen MUNTEANU.

13.15-14.30

Masa de prânz

(Colegiul „Sfântul Nicolae”)

Joi, 24 mai 2018
Orele 15.00-19.30

Istoria receptării textului sacru
Sala „Sinaxar”, Muzeul Mitropolitan

Moderatori:
Eugen MUNTEANU, Ana-Maria GÎNSAC

15.00-15.30 Alin-Mihai GHERMAN (Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia), *Surse biblice în poezia lui Mihai Eminescu*

15.30-16.00 Vladimir AGRIGOROAIE (CESCM Poitiers – CNRS), *„Voici venu le temps où les clercs oublient leur clerquois”. La diorthosis du Psautier d’Oxford dans le ms. Harley 273 de la British Library*

16.00-16.30 Valeriu GHERGHEL (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Lexic filosofic românesc. Cum ar suna traducerea Discursului despre metodă al lui Descartes în limba română de la 1650 (anul morții filosofului)?*

16.30-17.00 Laurențiu Florentin MOȚ (Institutul Adventist, Cernica), *“The Time is at Hand”: Revisiting the NT Language of Nearness in reference to the Second Coming of Jesus*

17.00-17.30 Pauză de cafea

17.30-19.30 Masă rotundă

Traducerile patristice: probleme, soluții, perspective

Participă: Dragoș BHRIM (moderator), Florin CRĂȘMĂREANU, Dragoș MÎRȘANU, Constantin-Ionuț MIHAI, Eugen MUNTEANU.

* * *

19.30 – Cina festivă
Colegiul „Sfântul Nicolae”

Vineri, 25 mai 2018

Orele 9.00-13.30

Istoria receptării textelor sacre
Sala „Sinaxar”, Muzeul Mitropolitan

Moderatori:

Felicia DUMAS, Ioan MIHALCEA

- 9.00-9.30** Felicia DUMAS (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Despre citările biblice în predicile părintelui arhimandrit Placide Deseille*
- 9.30-10.00** Cristina ȘUTEU (Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca), *Paradigme hermeneutice în raportul text-muzică din oratoriul „Patimile și Învierea Domnului” de Paul Constantinescu*
- 10.00-10.30** Andrei Constantin SĂLĂVĂSTRU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Sacred Covenant and the Huguenot Ideology of Resistance: The Biblical Image of the Contractual Monarchy in Vindiciae contra Tyrannos (1579)*
- 10.30-11.00** Ilie MELNICIUC-PUICĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Dialogul preotului Zabaria, tatăl Înaintemergătorului Ioan, exprimat în manuscrisul Sucevița 24*

11.00-11.30 Pauză de cafea

- 11.30-12.00** Ioan Ștefan HAPLEA (Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca), *Sintagme și idei medicale în Biblia de la București*
- 12.00-12.30** Fănel ȘUTEU (Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca), *Despre numele divine din Istoria ieroglifică (1705)*
- 12.30-13.00** Ana GHILAȘ (Institutul Patrimoniului Cultural - Chișinău), *Imaginea Apostolului Pavel în discursul literar / dramatic*
- 13.00-13.30** Gheorghe PETRARU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *Scriptura ca Revelație a lui Dumnezeu pentru oameni*

13.30-14.30

Masa de prânz
(Colegiul „Sfântul Nicolae”)

Vineri, 25 mai 2018
Orele 15.00-20.00

Problematica filologică
Sala „Sinaxar”, Muzeul Mitropolitan

Moderatori:
Alin-Mihai GHERMAN, Iosif CAMARĂ

- 15.00-15.30** Iraida CONDREA (Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău), *Evangelhia din 1912 cu text paralel în limbile rusă și română*
- 15.30-16.00** Mioara DRAGOMIR (Institutul de Filologie Română „A. Philippide”), *Episodul Noe și potopul în traducerea biblice din ms. 45, ms. 4389 și în traducerea Hronograf den începutul lumii (1658-1661)*
- 16.00-16.30** Iosif CAMARĂ (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași), *(In)ducerea în ispită în versiunile românești ale rugăciunii Tatăl nostru*
- 16.30-17.00** Mihaela MARIN (Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române), *Conceptualizarea și lexicalizarea opoziției în textele biblice*

17.00-17.30 Pauză de cafea

- 17.30-18.00** Mihai AFRENȚOAE (Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan din Roman), *Relația antitetică dintre drept-nelegiuit, în Hab. 2,4*
- 18.00-18.30** Claudiu COMAN (cercetător independent), *A botezat Iisus? Dilema unei expresii neotestamentare ambiguë*
- 18.30-19.00** Călin POPESCU (Universitatea din Pitești), *Sensul practic al verbului nou-testamentar ἀγαπᾶν, așa cum este el explicat de ocurențele din Septuaginta*
- 19.00-19.30** George-Codruț ȚAPCIUC (cercetător independent), *Contribuția „documentului preoțesc” în redactarea finală a Vechiului Testament*

* * *

19.30-20.00 Închiderea lucrărilor Simpozionului
Sala „Sinaxar”, Muzeul Mitropolitan

Adunarea Generală a
Asociației de Filologie și Hermeneutică Biblică din România

Vineri, 25 mai 2018

Orele 15.00-19.30

Hermeneutică biblică.

Istoria receptării textelor sacre

Sala „Ecclesia”, Muzeul Mitropolitan

Moderatori:

Cătălin VATAMANU, Dragoș MÎRȘANU

15.00-15.30 Cătălin VATAMANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași),
„Alege viața...!” (Deut. 30,19). Necesitatea cinstirii lui Dumnezeu, ca alegere personală

15.30-16.00 Onisim LEHACI (Universitatea din București), *The role of the Old Testament Prophets in the Holy War Narratives*

16.00-16.30 Ana BOBU (cercetător independent), *Hermeneutica termenului biblic bucurie*

16.30-17.00 Eusebiu BORCA (Centrul Universitar Nord, Baia Mare), *Toiagul odrăslit: adevărare a preoției lui Aaron și chip al Arhierului Hristos (Nm. 17)*

17.00-17.30 Pauză de cafea

17.30-18.00 Oana Raluca MOCEAN (PLEȘA) (Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia), *Dezbateri eshatologice contemporane: αἰώνιος și ἄδιος - termeni biblici ce definesc ideea de eternitate*

18.00-18.30 Daniel CAMARĂ (Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia),
Biblia în manualele școlare de muzică. Câteva observații

18.30-19.00 Silviu LUPĂȘCU (Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați), *Rashi, Rambam, Ramban, Ibn Ezra et Bahya ben Asher sur le sacrifice biblique*

19.00-19.30 Ștefan Lucian MUREȘANU (Universitatea „Hyperion” din București),
Metatitemia (the word's metaphysics) in the art of interpreting the Bible text fr Bartolomeu Anania

* * *

19.30-20.00 Închiderea lucrărilor Simpozionului

Sala „Sinaxar”, Muzeul Mitropolitan

Adunarea Generală a

Asociației de Filologie și Hermeneutică Biblică din România

Participanți

- Mihai AFRENȚOAE:** dr., lect. univ., Institutul Teologic Romano-Catolic Franciscan din Roman.
- Vladimir AGRIGOROAEI:** dr., chargé de recherche, Centre d'Études Supérieures de Civilisation Médiévale (CESCM), Université de Poitiers – CNRS.
- Dragoș BAHRIM:** dr., Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Vasile cel Mare”, Iași.
- Ana BOBU:** dr., cercetător independent.
- Eusebiu BORCA:** dr., lect. univ., Departamentul de Științe Socio-umane, Teologie și Arte, Centrul Universitar Nord, Baia Mare.
- Daniel CAMARĂ:** drd., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
- Iosif CAMARĂ:** dr., asistent de cercetare, Centrul de Studii Biblico-Filologice „Monumenta linguae Dacoromanorum”, Departamentul de Cercetare Interdisciplinar - Domeniul Socio-Uman, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Claudiu COMAN:** M.A., cercetător independent.
- Iraida CONDREA:** dr. hab., prof. univ., Facultatea de Litere, Universitatea de Stat din Moldova, Chișinău.
- Florin CRÎȘMĂREANU:** dr., cercetător științific, Departamentul de Cercetare, Facultatea de Filosofie și Științe Social – Politice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Mioara DRAGOMIR:** dr., cercetător științific I, Institutul de Filologie Română „A. Philippide”.
- Felicia DUMAS:** dr. hab., prof. univ., Departamentul de Limbi și Literaturi Străine, Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Andrei EȘANU:** dr. hab., prof. univ., membru titular al Academiei de Științe a Moldovei.
- Valeriu GHERGHEL:** dr., conf. univ., Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Alin-Mihai GHERMAN:** dr., prof. univ., Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
- Ana GHILAȘ:** dr., conf. univ., Institutul Patrimoniului Cultural - Chișinău.
- Ioan Ștefan HAPLEA:** medic rezident, Universitatea de Medicină și Farmacie „Iuliu Hațieganu”, Cluj-Napoca.
- Onisim LEHACI:** drd., Școala Doctorală „Limbi și Identități Culturale”, Universitatea din București.
- Liana LUPAȘ:** dr., American Bible Society, New York.
- Silviu LUPAȘCU:** dr. hab., prof. univ., Facultatea de Istorie, Filosofie și Teologie, Universitatea „Dunărea de Jos”, Galați.

- Mihaela MARIN:** dr., cercetător științific III, Institutul de Lingvistică „Iorgu Iordan – Al. Rosetti” al Academiei Române.
- Ilie MELNICIUC-PUICĂ:** dr., conf. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Constantin-Ionuț MIHAI:** dr., cercetător științific, Centrul de Editare și Traducere „Tradiție”, Departamentul de Cercetare Interdisciplinar - Domeniul Socio-Uman, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Dragoș MÎRȘANU:** drd., Facultatea de Istorie, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași / Universitatea din Oxford.
- Oana Raluca MOCEAN (PLEȘA):** drd., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „1 Decembrie 1918” din Alba Iulia.
- Laurențiu Florentin MOȚ:** dr., conf. univ., Institutul Adventist, Cernica.
- Eugen MUNTEANU:** dr., prof. dr., Facultatea de Litere, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Ștefan Lucian MUREȘANU:** dr., prof. univ., Departamentul de Litere și Limbi Străine, Universitatea „Hyperion” din București.
- Gheorghe PETRARU:** dr., prof. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Călin POPESCU:** dr., Facultatea de Litere, Universitatea din Pitești.
- Andrei Constantin SĂLĂVĂSTRU:** dr., cercetător științific III, Departamentul de Cercetare Interdisciplinar – Domeniul Socio-Uman, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.
- Cristina ȘUTEU:** dr., asist. univ., Departamentul de Muzicologie, Academia de Muzică „Gheorghe Dima”, Cluj-Napoca.
- Fănel ȘUTEU:** M.A., Centrul de Filosofie Antică și Medievală, Facultatea de Istorie și Filozofie, Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca.
- George-Codruț ȚAPCIUC:** dr., cercetător independent.
- Cătălin VATAMANU:** dr., lect. univ., Facultatea de Teologie Ortodoxă, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Comitetul științific

Prof. dr. Eugen MUNTEANU (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, președinte)

Prof. dr. Andrei PLEȘU (Colegiul „Noua Europă”, București)

Prof. dr. Gheorghe CHIVU (Universitatea din București)

Prof. dr. Ioana COSTA (Universitatea din București)

Prof. dr. Rodica ZAFIU (Universitatea din București)

Prof. dr. Mihai MORARU (Universitatea din București)

Pr. prof. dr. Gheorghe POPA (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Prof. dr. Mihaela PARASCHIV (Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași)

Conf. dr. Wilhelm TAUWINKL (Universitatea din București)

Pr. dr. Dragoș BAHRIM (Seminarul Teologic Liceal Ortodox „Sf. Vasile cel Mare”, Iași)

Comitetul de organizare

Dr. Iosif CAMARĂ (secretar)

Arhim. dr. Hrisostom RĂDĂȘANU

Dr. Ana CATANĂ-SPENCHIU

Dr. Mioara DRAGOMIR

Dr. Ana-Maria GÎNSAC

Drd. Ioan MIHALCEA

Dr. Maria MORUZ

Dr. Mădălina UNGUREANU

Secretariatul simpozionului: simpozionmld@gmail.com

Persoană de contact: Dr. Iosif Camară (tel.: 0757 142 997)